

РЕШЕНИЕ

№ 3682

гр. София, 08.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на осми ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдичян
Яна Ем. Владимирова

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Хрипсима К. Мъгърдичян Въззивно гражданско дело № 20221100505469 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение от 18.03.2022 год., постановено по гр.дело №1712/2021 год. по описа на СРС, ГО, 67 с-в, е върната исковата молба на „Бигла III“ ООД, в частта ѝ за претенцията срещу „Т.С.“ ЕАД за заплащане на цена за ползване на съоръжение за присъединяване към топлопреносната мрежа на жилищна сграда, находяща се в гр.София, УПИ III-10, 11, кв.158, Зона Б-3, ул.*****, за периода от 06.03.2017 год. до 27.03.2017 год. /в която част съдебният акт има характер на определение/ и „Т.С.“ ЕАД е осъдено да заплати на „Бигла III“ ООД по иск с правно основание чл. 59, ал. 1 ЗЗД вр. с чл. 137, ал. 2 ЗЕ сумата от **9 180.31 лв.** – част от вземане с цял размер от 15 000 лв., представляващо цена за ползването на изградено от ищеца съоръжение за присъединяване към топлопреносната мрежа на жилищна сграда, находяща се в гр.София, УПИ III-10, 11, кв.158, Зона Б-3, ул.*****, за периода от 28.03.2017 год. до 23.07.2020 год., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 12.01.2021 год. до окончателното ѝ изплащане, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноски по делото в размер на 1 544.91 лв.

Срещу решението в частта му, в която е уважен предявения иск, е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ответника „Т.С.“ ЕАД. Жалбоподателят поддържа, че макар според чл. 137, ал. 2 ЗЕ топлопреносното предприятие следвало да заплаща цена за ползване на съоръженията по ал. 1, изградени от клиентите, в случая ищецът щял да се обогати неоснователно, получавайки претендираната от него сума.

Ищецът не бил депозирал, в т.ч. и до момента, необходимите документи за извършване на процедурата по изкупуване. Според чл. 137, ал. 3 ЗЕ, отношенията по прехвърляне на собствеността на енергиен обект се уреждали от договора за присъединяване по чл. 138, ал. 1 от закона. В тази връзка ответникът бил подготвил и публикувал на интернет страницата си процедурата и списък на документите, необходими за осъществяване на процедурата по изкупуване на енергийни обекти. Ако ищецът бил представил всички необходими документи, то претендираната от него сума в настоящото производство щяла да бъде в по-малък размер. Ответникът не бил отказвал изкупуването на процесния енергиен обект. В този смисъл ищецът се възползвал от неправомерното си поведение. От друга страна, според § 4, ал. 4а от ПЗР на ЗК, в случай, че сделката по изкупуване не била осъществена или нямало обоснован отказ по § 4, ал. 4, енергийното предприятие в срок от три месеца след покана от страна на собствениците по ал. 1 било длъжно да плаща наем по методика, определена от КЕВР, в зависимост от типа и мощността на съоръжението. По делото не било доказано да е било отправяно такова искане от страна на собственика на процесния енергиен обект. Посочената норма била обнародвана в ДВ, бр. 38 от 2018 год., в сила от 08.05.2018 год., както съгласно § 74 ЗИДЗЕ, влизала в сила от деня на обнародването ѝ. Действително материалните норми действали занапред, но в частност новият граждански закон следвало да се приложи и към заварени факти и правоотношения. Ответникът не бил постановил необоснован отказ за изкупи присъединителния тръбопровод, съоръженията към него и абонатната станция. Поради това и за него не било възникнало задължението за плащане на цена за ползване. Неправилно СРС бил приел, че ищецът бил отправил покана до ответника да изпълни задълженията си по чл. 23 от предварителния договор, както и че не е налице неправомерно или недобросъвестно поведение от страна на ищеца. Ето защо моли решението на СРС да бъде отменено в обжалваната му част, а искът – отхвърлен. Претендира и присъждането на направените разноски по делото.

Ответникът по жалбата „Бигла III“ ООД счита, че решението на СРС следва да бъде потвърдено в обжалваната му част. Поддържа, че по делото било установено, че бил изградил за своя сметка и предал процесните съоръжения на ответника, които били въведени в експлоатация. Неотносими към предмета на спора били отношенията по изкупуване на процесното съоръжение. Ищецът бил канил многократно ответника да изкупи съоръжението, но до този момент последният не бил изпълнил задълженията си, поето със сключения между страните предварителен договор за присъединяване. Установяването на липса на необоснован отказ било в тежест на ответното дружество. В случая намирала приложение специалната норма на чл. 137, ал. 2 ЗЕ, тъй като съоръжението се ползвало от ответника, без обаче да е изкупено от него. В този смисъл ищецът имал правото да получи цената за ползването, като същата трябвало да се определи на база методиката за определяне на цените за предоставен достъп на преносното или разпределителното предприятие от потребители през собствените им уредби и/или съоръжения до други потребители за целите на преобразуването и преноса на електрическа енергия, на преноса на топлинна енергия и на преноса на природен газ, приета от ДКЕВР. Видно било от заключението по съдебно-техническата експертиза, че обезщетението в

частност възлизало на сумата от 9 347 лв. Претендира и присъждането на направените разноси по делото.

Софийският градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявен е за разглеждане частичен иск с правно основание чл. 137, ал. 2 ЗЕ вр. с чл. 59, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо в обжалваната част. Не е допуснато и нарушение на императивни материални норми.

Решението е и правилно, като на основание чл. 272 ГПК въззивният състав препраща към мотивите, изложени от СРС. Независимо от това и във връзка с доводите във въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

Производството, преносът доставката и разпределението на топлинна енергия е дейност, която понастоящем е регламентирана в Закон за енергетиката и Наредба № Е-РД-04-1 от 12.03.2020 год. за топлоснабдяването /обн., ДВ, бр. 25 от 20.03.2020 год./, както и в действащата преди това Наредба № 16-334 от 06.04.2007 год. за топлоснабдяването /отм./. Съгласно чл. 133 ЗЕ, топлопреносното предприятие е длъжно да присъединява към топлопреносната мрежа производители и клиенти, разположени на съответната територия, определена с лицензията за пренос на топлинна енергия. Обектите на потребителите и производителите се присъединяват към топлопреносната мрежа след: 1/ подаване на заявление за проучване на условията за присъединяване от лица, които искат присъединяване към топлопреносната мрежа на новоизграждащи се и/или съществуващи обекти или от производител до топлопреносното предприятие: 2/ извършване на предварително проучване за присъединяване на обекта, с което топлопреносното предприятие определя техническите условия, начина, точката или мястото и срока; 3/ изработване на инвестиционен проект на присъединявания обект и предаването му на топлопреносното предприятие за проверка на изпълнението на техническите условия за присъединяване преди неговото представяне за одобряване; 4/ сключване на предварителен писмен договор за присъединяване между топлопреносното предприятие и съответния производител и/или съответните собственици или титуляри на вещното право на ползване върху обектите, за които се иска присъединяване след установяване, че инвестиционният проект е изготвен в съответствие с условията за присъединяване – чл. 17, ал. 1 от Наредба № 16-334 от 06.04.2007 год. за топлоснабдяването /отм./, вр. с чл. 138 ЗЕ. Според нормата на чл. 17, ал. 3 от наредбата, след завършване на строежа на обекта и съставяне на констативен акт, че строежът е изпълнен съобразно одобрените инвестиционни проекти, възложителят

подава заявление до топлопреносното предприятие за сключване на договор за присъединяване при условията на предварителния договор. Договорът за присъединяване следва да има задължителното съдържание, посочено в чл. 17, ал. 4 от наредбата, което включва и: срокове, цени и условия за учредяване на сервитутни права и за прехвърляне на собственост или учредяване право на строеж в полза на топлопреносното предприятие; финансови взаимоотношения между страните и особени условия, свързани с изграждане на съоръженията за присъединяване по реда на чл. 137, ал. 2 ЗЕ.

Съгласно чл. 137, ал. 1 ЗЕ /редакция – ДВ, бр. 107 от 2003 год./, при присъединяване на потребители на топлинна енергия за битови нужди, присъединителният топлопровод, съоръженията към него и абонатната станция се изграждат от топлопреносното предприятие и са негова собственост, а по силата на ал. 2 от същата разпоредба, когато изграждането на съоръженията е икономически нецелесъобразно за топлопреносното предприятие, изграждането им може да се извършва от потребителите след съгласуване с топлопреносното предприятие. Прехвърлянето на собствеността от потребителите върху изградените съоръжения се урежда с договора за присъединяване по чл. 138, ал. 1 ЗЕ.

Горепосочената нормативна уредба предвижда всички отношения между потребителя и топлопреносното предприятие да се уредят с договора за присъединяване. Според изричната разпоредба на чл. 33, ал. 1 от Наредба № 16-334 от 06.04.2007 год. за топлоснабдяването /отм./, в случаите по чл. 137, ал. 2 ЗЕ собствеността върху изградените от собствениците или титулярите на вещно право на ползване съоръжения се прехвърля на топлопреносното предприятие в срок до три години, като отношенията се уреждат в договора за присъединяване.

В разглеждания случай е безспорно във въззивното производство, а и от събраните доказателства по делото се установява, че на 08.10. 2007 год. между „Т.С.“ ЕАД, от една страна и „Бигла III“ ООД е бил сключен договор за присъединяване на потребител, ползващ топлинна енергия за битови нужди, на обект – процесната жилищна сграда, находяща се в гр.София, УПИ III-10, 11, кв.158, Зона Б-3, ул.*****, по силата на който страните постигнали съгласие, че присъединяването на обекта ще извърши чрез изграждането на присъединителен тръбопровод, съоръженията към него и абонатна станция /строеж – с конкретно посочени параметри/, като уговорили, че срокът за присъединяването на обекта е 12 месеца от влизането в сила на договора. Потребителят се задължил да изгради за своя сметка строежа, съобразно техническите условия и изисквания, посочени в становището на „Т.С.“ ЕАД, като до прехвърлянето на собствеността потребителят бил негов собственик – чл. 7. Ответникът поел съответно задължението да придобие правото на собственост върху изградените съоръжения, които да му бъдат прехвърлени от потребителя при условията на чл. 137, ал. 2 и 3 ЗЕ с договора за присъединяване, като до прехвърлянето на собствеността потребителят бил техен собственик – чл. 23.

Установено е също така, че процесните съоръжения са били изградени от ищеца за негова сметка, след предварително съгласуване с ответното дружество, било е издадено разрешение за тяхното ползване, като същите са били и въведени в редовна експлоатация.

Следователно възникнало е основанието по чл. 138, ал. 1 ЗЕ вр. с чл. 17, ал. 3 от Наредба № 16-334 от 06.04.2007 год. за топлоснабдяването вр. с чл. 23 от предварителния договор, за сключването на писмен договор за присъединяване към топлопреносната мрежа. Не се спори по делото, че такъв договор не е бил сключен между страните.

Неоснователно се явява възражението на жалбоподателя, че причината да не се сключи договор за прехвърляне на собствеността върху съоръженията е ненадлежно окомплектоване на необходимите документи от страна на ищеца. Както вече бе посочено, приетите по делото писмени доказателства установяват, че изграждането на съоръженията е било осъществено въз основа на съответните строителни книжа, за строежа е било издадено разрешение за ползване и процесните съоръжения са били въведени в експлоатация, като е видно от заключението на вещото лице по съдебно-техническата експертиза, което при преценката му по реда на чл. 202 ГПК подлежи на кредитиране, че са били спазени всички изисквания за изпълнение на строежа, технологията за монтаж и топлозахранване и абонатна станция, както и че е бил въведен в експлоатация общ топломер в абонатната станция в сградата, данни за месечните показания от който се съхраняват при ответното дружество /т.е. той доставя топлинна енергия в сградата/. Следователно всички документи, удостоверяващи горепосочените обстоятелства, несъмнено са били представени на ответника, който ползва изградените от ищеца съоръжения, които са все още собственост на последния, но без да заплаща обезщетение/наем за това. Нито се твърди, нито се установява, че ответното дружество е изисквало от ищеца представянето на допълнителни документи, а същевременно е доказано по делото, че ищецът е изпълнил точно задълженията си по процесния предварителен договор.

Не се спори между страните, че процесните съоръжения са били използвани от ответника през исковия период.

Разпоредбата на чл. 137, ал. 2 ЗЕ санкционира неоснователното разместване на имуществени блага, до които се стига в хипотеза, при която функциониращ присъединителен тръбопровод, съоръжения към него и абонатна станция, които следва да се изградят за сметка на топлопреносното предприятие и могат да бъдат единствено негова собственост, са изградени за сметка на клиент и все още не са в патримониума на топлопреносното предприятие. В тези случаи за времето до изкупуването на съоръженията /чл. 137, ал. 3 ЗЕ/ топлопреносното предприятие дължи на лицето, което ги е изградило, цена за ползването им. Това е предвидено в чл. 17, ал. 4, т. 11 от Наредба № 16-334 от 06.04.2007 год. за топлоснабдяването /отм./ и в чл. 20, ал. 3, т. 13 от Наредба № Е-РД-04-1 от 12.03.2020 год. за топлоснабдяването /обн., ДВ, бр. 25 от 20.03.2020 год./.

При съобразяване на обстоятелството, че процесните съоръжения са със особен статут, регулиран от нормативната уредба – енергийни обекти, част от топлопреносната мрежа, СГС приема, че размерът на обезщетението следва да се определи по Методиката, приета от ДКЕВР по протокол № 27 от 04.02.2008 год. на основание чл. 117, ал. 7, чл. 138, ал. 3 и чл. 197, ал. 7 ЗЕ, която съобразно т. 1, б. „б“ урежда начина на определяне на цените по договори за предоставен достъп от потребители през собствените им уредби и/или

съоръжения на топлопреносни предприятия, за целите на преноса на топлинна енергия до други потребители. В частност е установено въз основа на заключението по съдебно-техническата експертиза, че цената за ползване на съоръженията за периода от 06.03.2017 год. до 23.07.2020 год. възлиза на 9 347 лв., а за процесния период от 28.03.2017 год. до 23.07.2020 год. – на 9 180.31 лв., до който и размер релевираната претенция е била законосъобразно уважена от първоинстанционния съд /при правилно приложение на чл. 162 ГПК/.

Във връзка с довода на жалбоподателя, че възникването на задължението на топлопреносното предприятие за заплащане на наем е обусловено от отправянето на покана от собственика на енергийни обекти и съоръжения, съгласно на § 4, т. 4а от ДР на ЗЕ, въззивният съд приема следното:

Горепосочената норма /обн. ДВ, бр. 38 от 2018 год., в сила от 08.05.2018 год./, предвижда, че правото да се претендира обезщетение по чл. 137, ал. 2 ЗЕ възниква след отправянето на покана до топлопреносното предприятие и изтичане на 3-месечен срок от получаване на поканата. Тази разпоредба е част от обективното право през втората и третата година, обхванати от исковия период. В разглеждания случай е видно от данните по делото, че такава покана е била отправена преди началото на исковия период, доколкото с решение от 06.12.2017 год., постановено по гр.дело №18887/2017 год. по описа на СРС, ГО, 144 с-в, „Т.С.“ ЕАД е било осъдено да заплати на „Бигла III“ ООД по иск с правно основание чл. 137, ал. 2 ЗЕ сумата от 16 704.28 лв., представляваща цена за ползването на изградени от ищеца съоръжения за присъединяване към топлопреносната мрежа на жилищна сграда, находяща се в гр.София, УПИ III-10, 11, кв.158, Зона Б-3, ул.***** /т.е. процесните съоръжения/ за периода от 27.03.2012 год. до 27.03.2017 год. Настоящият съдебен състав счита, че предявяването на исковата молба по посоченото дело /което е станало през 27.03.2017 год./ за заплащането на цената за ползване на съоръженията има характера и на покана. Последната има за последица поставянето на ответника в забава и има действие занапред до изпълнение на задължението, т.е. до сключването на договор за изкупуване на енергийните обекти и съоръжения. В този смисъл не е необходимо отправянето на нова покана за плащане след влизането в сила на разпоредбата на § 4, ал. 4а от ПЗР на ЗЕ.

Ето защо въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение, а решението на СРС – потвърдено в обжалваната му част, като правилно.

По отношение на разноските:

Тъй като по делото липсват данни, че ищецът е направил реално разноски във въззивното производство за възнаграждение за един адвокат, СГС приема, че няма основание за ангажиране на отговорността на жалбоподателя /ответника/ по реда на чл. 78, ал. 1 ГПК – според задължителните за съдилищата разяснения, дадени с т. 1 от Тълкувателно решение № 6/2012 год. на ВКС по тълк.дело № 6/2012 год., ОСГТК, в случаите, при което е договорено заплащане на адвокатския хонорар да се осъществи по банков път /както е в частност/, то следва да бъде документално установено със съответните

банкови документи, удостоверяващи плащането – каквито документи ищецът не е ангажирал.

На основание чл. 280, ал. 3 ГПК настоящето решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решението от 18.03.2022 год., постановено по гр.дело №1712/2021 год. по описа на СРС, ГО, 67 с-в, в обжалваната му част.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____